

دکتر صادق واعظ زاده

اخیراً در یک نظر سنجی اینترنتی، پیامبر اسلام (ص) به عنوان اثر گذارترین شخصیت تاریخ بشر شناخته شد. این نتیجه بدیهی از نظر ما، از آن جهت که در دنیای صنعتی به دست آمده جالب است. انقلاب الهی پیامبر اعظم (ص) در چهار بعد انفسی، اجتماعی، تاریخی و سرزمینی به پیش رفت. اسلام در بعد انفسی، عمیق ترین لایه های وجود آدمی را مخاطب و متحول ساخت. در بعد اجتماعی، به سیاست گذاری و ساماندهی همه جنبه های سیاسی و فرهنگی و اقتصادی و غیر آن پرداخت. پیام اسلام از ابتدا مرز تاریخ را به رسمیت نشناخت و جهان بینی و دستورات خود را تا انتهای حیات بشر معتبر دانست. در بعد سرزمینی، اسلام گسترش فزاینده ای یافته است. در زمان حیات پیامبر جزیره العرب و در نیم قرن اول پس از بعثت، خاورمیانه اسلام آورد، دو سه قرن طول کشید تا به تدریج تقریباً همه ایران به اسلام گروید و از آن پس در طول چندین قرن از این طریق اسلام در شبه قاره هند و غرب چین گسترش یافت و تا دورترین مرزهای جنوب خاوری آسیا پیش رفت. اکثریت جمعیت آفریقا اما در قرن بیستم میلادی مسلمان شد و شمار مسلمانان این قاره از حدود ۴۰ میلیون به بیش از ۴۰۰ میلیون تن رسید. اکنون، آمار فزاینده مسلمانان در اروپا حاکی از رشد انفجاری اعتقاد به اسلام در میان اروپائیان در ابتدای قرن بیست و یکم میلادی است.

پیشرفت انفسی و آفاقی پیام آسمانی رسول اعظم (ص) با چه الگویی قابل تبیین است؟ انقلاب چند بعدی اسلام که با واسطه شخصیت بی بدیل پیامبر (ص)، وجود آدمی و جامعه او را در طول تاریخ و در گستره وسیع عالم عمیقاً متأثر ساخته است جامع تر و پیچیده تر از آن است که با یک الگو قابل تبیین و تفسیر باشد. اما به عنوان یک گزینه، می توان با بررسی اجمالی برخی عوامل برجسته و روشن در محتوای پیام و سیره پیامبر اکرم (ص) ره توشه ای بر گرفت.

اولین آیات قرآن کریم در قالب سوره های کوتاه مکی بزرگ پیامبر (ص) نازل شد. در این سوره ها که عمدتاً جزء آخر قرآن کریم را تشکیل می دهند تبیین روشن و کوبنده یک معنویت متعالی مبتنی بر توحید و معاد متجلی است. این معنویت، در صدر موضوعات مورد توجه در سراسر قرآن کریم و درست در تضاد با مادیت جاهلی، مفاهیم عمیق و افق گسترده و شورانگیزی را در برابر عقل و روح انسان می گشاید و او را از خواب سنگین بیدار می کند و به راه می اندازد.

اسلام در عرصه پیوسته و مرتبط دنیا و آخرت، انسان را به عنوان اشرف مخلوقات و خلیفه خدا و رهسپار به سوی او معرفی می کند و سعادت او را در گرو نیت و عمل صالحی معرفی می کند که اصول و هنجارهای آن در قرآن و سیره معصومین (ع) شرح داده می شود. حقیقت معاد، همه این جریان را عقلانی و شوق آفرین می سازد و بزرگترین و بلکه تنها جریان تحول و پیشرفت حقیقی تاریخ را شکل می دهد.

علم که به همراه مفاهیم هم خانواده اش دومین موضوع مورد توجه قرآن کریم و مورد تأکید اعجاب برانگیز پیامبر امی است عامل دیگر این تحول و پیشرفت ادامه در صفحه ۲

با هدف بررسی «پیشرفت ایران» و با حضور صاحب نظران برجسته دانشگاهی؛
نخستین میزگرد تخصصی با موضوع «پیشرفت ایران» برگزار شد

فرمان رهبر فرزانه انقلاب اسلامی و در طی کمتر از دو سال گذشته یک تکاپوی علمی و برنامه ریزی فشرده با مشارکت گروه های زیادی از متفکران، دانشمندان و صاحب نظران کشور آغاز گردیده تا با استفاده از تجارب و عبرت های کشور در طول سال های بعد از پیروزی انقلاب اسلامی، یک برنامه جامع برای حرکت کشور به سوی هدف های عالی و حل مشکلات و معضلات جامعه برای بهبود وضعیت زندگی مردم تهیه شود.

دکتر واعظ زاده با اشاره به متوسط سن جمعیت کشور، جمعیت ایران را به یک جوان مستعد و باهوش ۲۹ ساله و با سرمایه معنوی و طبیعی فراوان تشبیه ادامه در صفحه ۳

نخستین میزگرد تخصصی با موضوع «پیشرفت ایران» در تاریخ ۹۱/۱۰/۳۰ با حضور چند تن از صاحب نظران و متفکران و استادان دانشگاه به صورت زنده از شبکه چهارم سیمای جمهوری اسلامی ایران برگزار گردید. در این برنامه که ریاست آن را دکتر واعظ زاده، استاد دانشگاه تهران و رئیس مرکز الگوی اسلامی ایرانی پیشرفت بر عهده داشت، هر یک از صاحب نظران به طرح دیدگاه های خود در این باره ضرورت پیشرفت و تهیه الگوی پیشرفت پرداختند. در ابتدای این بحث، دکتر واعظ زاده به تشریح فرآیندهای پیگیری شده برای شکل گیری و تدوین یک برنامه جامع پیشرفت پرداخت و افزود: با

بر اساس فقه اسلامی
حقوق اجتماعی، پزشکی و محیط زیست تدوین می شود

در آن نشست که با حضور معاون هماهنگی و نظارت فرآیندی مرکز و اعضای اندیشکده حجت الاسلام والمسلمین علیدوست، آیت اله فقهی، حجت الاسلام والمسلمین صدر حسینی، دکتر فرهنگی، دکتر قربان نیا، حجت الاسلام والمسلمین لطفی و دکتر موسوی برگزار شد مقرر گردید مسائل فقهی جدید مانند حقوق اجتماعی، حقوق پزشکی و حقوق محیط زیست به عنوان بخشی از وظایف اندیشکده تدوین شود. همچنین مشارکت موثر اعضا برای ارائه و دآوری مقالات در دومین کنفرانس الگوی اسلامی ایرانی پیشرفت که در اردیبهشت ۹۲ برگزار می گردد، مورد تأکید قرار گرفت.

دومین نشست اندیشکده فقه و حقوق اسلامی در تاریخ ۹۱/۹/۲۲ در محل مرکز الگوی اسلامی ایرانی پیشرفت برگزار شد. در این نشست گستره فعالیت اندیشکده و سیاست های کلی حاکم بر فعالیت آن تبیین شد و پرسش های اساسی قابل ارائه در دومین کنفرانس الگوی اسلامی ایرانی پیشرفت بررسی گردید. حجت الاسلام والمسلمین علیدوست، رئیس اندیشکده، اظهار داشت: تمایز میان الگوی اسلامی ایرانی پیشرفت و دیگر نظریه های توسعه، ابتسالی الگو بر اصول اسلامی است. وی افزود: وظیفه اصلی اندیشکده فقه و حقوق، بررسی حقوق فردی و اجتماعی در ابعاد مختلف از منظر اسلامی است.

در نشست صاحب نظران و اندیشمندان دانشگاهی و حوزوی؛

نقشه راه و تقسیم کار ملی الگوی اسلامی ایرانی
پیشرفت بررسی می شود

برنامه های مرکز توسط رئیس شوریاعلی و رئیس مرکز، سخنرانی های علمی درباره فلسفه و ضرورت تهیه نقشه راه: حجت الاسلام دکتر سید حسین میرمعزی (عضو شوریاعلی مرکز)، فرآیند تهیه نقشه راه: مهندس حمید چیت چیان (معاون هماهنگی و نظارت فرآیندی مرکز)، تشریح نقشه راه: دکتر محمدسعید جبل عاملی (عضو شوریاعلی مرکز)، راهکارهای موجود درباره تقسیم کار ملی: دکتر هادی اکبرزاده (معاون علمی و تقسیم کار ملی و عضو شوریاعلی مرکز) است. بخش عمده ای از زمان نشست به بحث و تبادل نظر حضار با اعضای شوریاعلی مرکز الگوی اسلامی ایرانی پیشرفت اختصاص خواهد یافت.

نشست «نقشه راه الگو و تقسیم کار ملی» با حضور صاحب نظران و اندیشمندان دانشگاهی و حوزوی ۲ اسفند ماه ۱۳۹۱ در محل سازمان ایرانی مجامع بین المللی برگزار می شود. دکتر اکبرزاده، معاون علمی و تقسیم کار ملی مرکز ضمن اعلام این خبر افزود: هدف از این نشست برگزاری هم اندیشی شوریاعلی مرکز با صاحب نظران در خصوص نحوه اجرای نقشه راه الگو و تقسیم کار ملی است تا از دیدگاه های این عزیزان در موضوعات مذکور بهره مند شویم و درباره آنها به اجماعی خبگانی دست یابیم. برنامه های این نشست شامل مرکز الگوی اسلامی ایرانی پیشرفت در یک نگاه، ارائه گزارش فشرده از فعالیت ها

جوانان و الگو

به منظور تأمین مشارکت گسترده جوانان و دانشجویان در مدیریت و اداره کنگره پیشگامان پیشرفت؛
کمیته های کنگره پیشگامان پیشرفت تشکیل می شوند

کمیته های کنگره پیشگامان پیشرفت با هدف مشارکت گسترده جوانان و دانشجویان در مدیریت و اداره کنگره تشکیل می شوند. دکتر فخرایی، دبیر کنگره پیشگامان پیشرفت ضمن اعلام این خبر افزود: تا کنون دو کنگره از مجموعه کنگره های پیشگامان پیشرفت با حضور دانشجویان و جوانان شامل اعضای انجمن های علمی، تشکل های دانشجویی، کانون های فرهنگی در دانشگاه ها و دفاتر استانی بنیاد ملی نخبگان از سراسر کشور برگزار شده است. با توجه به درخواست های فراوان و مکرر این عزیزان و با عنایت به آنکه در اختتامیه دومین کنگره پیشگامان پیشرفت مقرر شد انجام فعالیت ها و تشکیل بخش های مختلف کنگره با محوریت دانشجویان و جوانان علاقه مند و واجد صلاحیت های لازم به عنوان عناصر و نیروهای پیشرو سپرده شود، ستاد کنگره در نظر دارد به منظور هماهنگی و سازماندهی امور کنگره و بهره مندی از ظرفیت جوانان و دانشجویان و نظرات و دیدگاه های آنها در تدوین و تحقق الگوی اسلامی ایرانی پیشرفت، بر اساس اعلام آمادگی و علاقه مندی ایشان و بررسی احراز شرایط عضویت، کمیته های پیشگامان پیشرفت را تشکیل دهد. این کمیته ها شامل کمیته وبلاگ، کمیته مقالات، کمیته گفتمان سازی و ارتباطات و کمیته فرهنگی و هنری هستند. وی افزود: اطلاع رسانی اولیه به تمامی مخاطبان کنگره انجام شده است و به این عزیزان تا ۵ بهمن ماه مهلت داده شد تا با مطالعه شرایط عمومی و اختصاصی عضویت و شرح وظایف کمیته ها، ضمن تکمیل برگه های مربوط، تقاضای عضویت خود را ارسال نمایند. همچنین برای سهولت کار، فرآیند ثبت نام الکترونیکی است.

- ابلاغ سیاست های کلی خودکفایی دفاعی و امنیتی، صنعت و کشاورزی/۲
- دعوت از اندیشمندان، متخصصان و صاحب نظران بین المللی برای سخنرانی در دومین کنفرانس الگوی اسلامی ایرانی پیشرفت/۴
- انتصاب ریس اندیشکده فرهنگ مرکز/۲

از سوی رهبر معظم انقلاب صورت گرفت

ابلاغ سیاست‌های کلی خودکفایی دفاعی و امنیتی، صنعت و کشاورزی

سیاست‌های کلی خودکفایی دفاعی و امنیتی، صنعت و کشاورزی، پس از تأیید رهبر معظم انقلاب اسلامی، ابلاغ شد. این سیاست‌ها در اجرای بند یک اصل ۱۱۰ قانون اساسی و پس از مشورت با مجمع تشخیص مصلحت نظام، از سوی معظم له تصویب و ابلاغ شد.

سیاست‌های کلی خودکفایی دفاعی و امنیتی شامل ۹ بند است و در آن بر خودکفایی، دستیابی به فناوری‌های برتر، برون‌سپاری و جلب مشارکت سایر بخش‌ها اعم از دولتی و غیردولتی و به کارگیری نیروهای مستعد و نخبه تأکید شده است.

سیاست‌های کلی صنعت نیز شامل ۹ بند است و در آن بر افزایش سهم بخش صنعت در تولید داخلی و افزایش ارزش افزوده بخش صنعت، افزایش توان رقابت پذیری صنعت ملی، افزایش بهره‌وری عوامل تولید بویژه نیروی کار و سرمایه، ارتقای سطح فناوری

صنایع کشور و دستیابی به فناوری‌های پیشرفته و راهبردی، توسعه تشکلهای تخصصی و افزایش نقش آنها در تصمیم‌سازی‌ها با نهادینه‌سازی داورهای تخصصی و حرفه‌ای، انسجام و تعادل منطقه‌ای در کشور، رشد مستمر صادرات کالا و خدمات صنعتی کشور، ایجاد خوشه‌های صنعتی، گسترش صنایع دستی، و تقویت صنایع کوچک و متوسط تأکید شده است.

سیاست‌های کلی کشاورزی نیز شامل ۹ بند است و در آن بر توسعه پایدار کشاورزی، تأمین امنیت غذایی، اصلاح ساختار و نظام بهره‌برداری بخش کشاورزی، نوسازی نظام تولید کشاورزی، ارتقای بهره‌وری از آب، گسترش زیرساخت‌ها، حمایت موثر از ساماندهی فرآیند تولید و اصلاح نظام بازار محصولات کشاورزی، تخصیص یارانه هدفمند و ارتقای سطح درآمد و زندگی روستاییان، کشاورزان و عشایر تأکید شده است.

پیشرفت واقعی کشور در گرو بیداری علمی است

عضو اندیشکده علم مرکز الگوی اسلامی ایرانی پیشرفت معتقد است تنها فرآیندی که می‌تواند پیشرفت کشور را محقق کند بیداری علمی است که باعث می‌شود سیاستگذاری‌ها و برنامه‌ریزی‌های حوزه علم و فناوری ثبات داشته و هیچ مقام مسئولی نتواند به طور سلیقه‌ای مسیر پژوهش کشور را تغییر دهد.

دکتر جواد صالحی در گفت‌وگو با خبرنگار خبرنامه الگو اظهار داشت: در ۱۰ تا ۱۵ سال اخیر در حوزه علمی از نظر ایجاد فضای آموزشی و آزمایشگاه‌های تحقیقاتی و حتی بودجه پژوهشی حرکت علمی خوبی در کشور انجام داده‌ایم و اساتید و محققان جوان ما هم با همین حداقل امکانات در عرصه جهانی درخشیده‌اند و همه مؤسسات علم سنجی داخلی و خارجی اذعان دارند که با جبران عقب ماندگی علمی سال‌های قبل و اوایل انقلاب، جزو کشورهای برتر منطقه و مورد توجه در سطح جهانی هستیم ولی هنوز این حرکت علمی خودجوش نشده که علت آن را در عدم بیداری علمی در کشور می‌بینیم.

وی خاطر نشان کرد: همان‌طور که تحولات انقلابی اخیر در کشورهای عربی را به عنوان

بیداری اسلامی می‌شناسیم نه حرکت اسلامی، منظور از بیداری علمی هم این است که روحیه و اندیشه جامعه ما به طرف علمی بودن نوع زندگی باشد، به نحوی که حتی قوانین مدنی و فرآیند تمدن‌سازی و دولت ما بر اساس قواعد علم شکل گرفته باشد. وقتی این بیداری علمی در جامعه ایجاد شود، دیگر یک مرکز پژوهشی یا وزیر نمی‌تواند به طور سلیقه‌ای تصمیم بگیرد، بلکه بیداری علمی که فراتر از یک وزیر و دولت در درون جامعه شکل گرفته با نیروی عظیم جامعه را به طرف قله‌های پیشرفت می‌برد.

استاد برق دانشگاه صنعتی شریف تصریح کرد: تا زمانی که حرکت علمی تبدیل به بیداری علمی نشود با همه هزینه‌ها و تلاش‌هایی که می‌کنیم نخواهیم توانست به قله‌های رفیع علم برسیم.

عضو اندیشکده علم در ادامه در بیان راهکارهای تحقق بیداری علمی در کشور گفت: شاید نخستین گام، ایجاد اندیشکده‌هایی مثل اندیشکده علم و مرکز الگوی اسلامی ایرانی پیشرفت باشد که خوشبختانه محقق شده و این در حقیقت نقطه صفر بیداری علمی است.

مقاله کوتاه

خلاقیت و نوآوری در الگوی اسلامی ایرانی پیشرفت

دکتر سروش علیمراد*

همگان بر این موضوع اذعان دارند که یکی از مؤلفه‌های مهم پیشرفت در جوامع مختلف، خلاقیت و نوآوری در اغلب امور آن جوامع است. این موضوع در جوامع صنعتی جایگاه خود را یافته و دست‌اندرکاران سیاست‌گذاری با شیوه‌های مختلف سعی در ترویج و نهادینه کردن آن دارند. شاید بتوان تنها محدودیت حرکت‌های نوآورانه در این جامعه‌ها را صرفاً توسعه منابع مادی دانست. در این حالت، ایده‌های خلاق و نوآور، فضای بیشتری را برای ظهور دارند. اما زمانی که الگوی پیشرفت مبتنی بر اصول و شعائر اسلامی و فرهنگ غنی ایرانی تدوین شود، بدیهی است که توجه به موضوعاتی نظیر عدالت اجتماعی و حفظ شئون اجتماعی و ملی بر مولفه‌های پیشرفت حاکم شود. برای این منظور لازم است افکار خلاق و ایده‌های نو و سازگار با چارچوب اعتقادی و فرهنگ ایرانی تدوین شده و در الگوی مذکور طرح شود. قطعاً کار در این مسیر، دشوارتر ولی ارزشمندتر است.

این موضوع را می‌توان به حل یک معادله‌ی ریاضی تشبیه کرد که بدون قید و شرط به راحتی قابل حل است، ولی زمانی که محدودیت‌هایی بر معادله اعمال شود، دیگر با راه‌حل‌های ساده جواب نمی‌دهد و به ابتکارات و راه‌حل‌های جدید برای حل آن نیاز است. از مصادیق آن، می‌توان به پیشرفت اقتصادی جامعه اشاره نمود. در فضای خارج از الگوی مطرح، استفاده از فن‌آوری‌های جدید در جهت تولید مواد مخدر، سلاح شیمیایی و میکروبی و غیره به دلیل توجیه اقتصادی پذیرفتنی است. در صورتی که در چارچوب الگوی اسلامی ایرانی، حتی ترویج شرکت‌های دانش‌بنیان نیز باید در راستای عدالت اجتماعی و عدم روابط ناسالم حاکم بر نیروی کار باشد. بنابراین، لازمه پیشرفت کشور عزیز ما نیز خلاقیت و نوآوری البته با رویکرد ارزشی است که منطبق بر الگوی تدوینی اسلامی ایرانی پیشرفت خواهد بود.

*عضو هیئت علمی دانشگاه صنعتی اصفهان و دبیر جشنواره ملی فن‌آفرینی شیخ بهایی

تاملی روان شناختی بر توسعه مبنای دین

دکتر حسن سبحانی*

باور انسان، یکی از تأثیرگذارترین نقش‌ها را در خلق و تولید واقعیات اقتصادی دارد. واقعیاتی که به طور اجتناب‌ناپذیر، هدف نهایی خلقت انسان را می‌نمایند و توسعه‌ای از جنس منویات دینی را متجلی می‌سازد. واقعیات آمیخته با ارزش‌های وحیانی، تفسیر واقع‌نماتری از کارکرد بایسته انسان‌ها ارائه می‌کنند و به دلیل همین واقع‌نمایی، سعادت انسان که در علم اقتصاد جستجوی آن، هر چند صریحاً بیان نشده موضوعیت دارد از امکان تحقق بیشتری بهره می‌گیرد. لذا متکی بودن مقوله واقعیت‌سازی به آموزه‌های ارزشی ریشه‌دار در کلام وحیانی، سبب‌ساز سهولت‌تر و سریع‌تر ابزارهای نیل به توسعه و پیشرفت می‌شود.

این یادداشت چکیده دیدگاه‌های ایشان در سلسله نشستهای پیشرفت است که در دانشکده اقتصاد دانشگاه تهران برگزار شده است.

*استاد اقتصاد دانشگاه تهران

مبانی و ارزش‌های الگوی اسلامی ایرانی پیشرفت در اندیشکده مبنای تهیه می‌شود

دومین جلسه اندیشکده مبنای، روز دوشنبه مورخ ۱۱ دی ماه در مرکز الگوی اسلامی ایرانی پیشرفت برگزار شد. در آغاز، حجت الاسلام والمسلمین دکتر حمید پارسانیا اظهار داشت: مبانی و ارزش‌های الگوی اسلامی ایرانی پیشرفت در اندیشکده مبنای تهیه و ارائه می‌شود. سایر موضوعاتی نظیر شناخت سبک زندگی در اولویت کاری سایر اندیشکده‌های مرکز قرار می‌گیرند. ایشان با اشاره به نقش و رسالت مردم و مسئولان در جهت تلاش برای تحقق

جامعه مهدوی، به ضرورت کلان‌نگری و افق کار در پژوهش‌ها متناسب با الگوی اسلامی ایرانی پیشرفت پرداخت. وی در ادامه بر تهیه چارچوبی معین برای فعالیت اندیشکده مبنای تأکید نمود. شایان توجه است که در ادامه این نشست، از سوی حاضران، تهیه مبنای مورد نیاز برای سایر اندیشکده‌ها مطرح شد و مورد بحث و تبادل نظر قرار گرفت. پس از آن، آقایان حجت الاسلام آکوچکیان، حجت الاسلام صادق زاده و دکتر افروغ نیز نظراتی را ابراز داشتند.

نگاهی به برخی عوامل تأثیرگذاری و پیشرفت اسلام

ادامه از صفحه ۱ است. عاملی که طی قرون متمادی، تمدن اسلامی را در نوک پیکان پیشرفت عالم جای داد. علم نه تنها به این حرکت سرعت می‌بخشد بلکه از آن‌جا که شرح کتاب تکوین است، جهت‌بخش و هدف‌نما است. از اینرو ایمان به توحید و معاد

تا ۲۵ تن از صاحب‌نظران برجسته کشور شامل استادان صاحب کرسی دانشگاه و حوزه، مدیران راهبردی کشور در حوزه فرهنگ و سه تا پنج محقق جوان است. این اندیشکده، وظیفه هماهنگی پژوهش‌ها و مطالعات در زمینه موضوعات فرهنگی الگوی اسلامی ایرانی پیشرفت و تعامل با اندیشمندان به منظور بهره‌مندی از دیدگاه‌های آنها در موضوعات مربوط را بر عهده دارد.

از سوی رئیس شورای عالی و رئیس مرکز الگوی اسلامی ایرانی پیشرفت، آقای دکتر محمدعلی کی‌نژاد به عنوان رئیس اندیشکده فرهنگ منصوب شد. دکتر کی‌نژاد تا کنون مسئولیت‌های مختلفی در مراکز علمی و دانشگاهی از جمله دبیری شورای عالی انقلاب فرهنگی، بنیانگذاری و ریاست دانشگاه هنر اسلامی، عضویت پیوسته فرهنگستان هنر و شورای هنر را بر عهده داشته است.

اندیشکده فرهنگ، اتاق فکری متشکل از ۱۵

نخستین میزگرد تخصصی با موضوع "پیشرفت ایران" برگزار شد

ادامه از صفحه ۱ کرد که بخش عمده استعداد و سرمایه خود را به کار نینداخته است و افزود: کشورهای که جهش کردند و به سطح مورد نظر خود از ترقی نزدیک شدند معمولاً یک مقطع پیشرفت سریع داشتند و این پیشرفت سریع معمولاً در دوره‌ای انجام می‌شود که جمعیت کشور، جمعیت جوانی باشد. از این رو با توجه به پیر شدن جمعیت کشور، کمتر از دو دهه فرصت داریم تا پیشرفت سریع داشته باشیم. ایشان فعال شدن سرمایه‌های عظیم ایران و حل مشکلات پیش روی جامعه از جمله تورم، بیکاری و مظاهر تبعیض را نیازمند یک برنامه ریزی جامع با همکاری نخبگان و صاحب‌نظران و جوانان و در جهت خواستها و علائق مردم دانست و بر تصمیم‌سازی و مدیریت تحولات اجتماعی از سوی نخبگان تأکید کرد و آن را نیازمند حفظ احترام و شخصیت آنان از سوی همه دانست.

ایرانیان نهفته است. پیشرفت در فرهنگ اسلامی هم بعد مادی و هم بعد معنوی را در بر می‌گیرد و این از تفاوت‌های تعریف پیشرفت در جهان بینی اسلامی با جهان بینی مادی است؛ یعنی، جهان بینی اسلامی علاوه بر پیشرفت در زمینه‌های علم، رفاه اجتماعی و صنعت، پیشرفت در زمینه اخلاق، معنویت و عبودیت را نیز شامل می‌شود. ایشان ضمن اشاره به نامگذاری دهه چهارم انقلاب به دهه پیشرفت و عدالت، نقش آفرینان این عرصه را در درجه اول عموم افراد جامعه دانست و نخبگان را به طور خاص پیشگامان و پیش قراولان عرصه پیشرفت معرفی نمود و تأکید کرد که شناخت موانع و مسائل پیشرفت باید از سوی نخبگان صورت پذیرد.

در ادامه، دکتر سید حسین ایبطی استاد دانشگاه علامه طباطبائی، تدوین الگوی اسلامی ایرانی پیشرفت را به عنوان سند بالادستی کشور ضروری و مهم برشمرد و ضمن تأکید بر عدم توجه کافی به نظام شایسته سالاری در مدیریت کشور، افزود: احراز شغل و سمت علاوه بر تعهد، نیازمند تخصص و تجربه نیز هست. ایشان شایسته سالاری را فراهم آوردن زمینه‌هایی از قبیل فرصت‌های برابر که در آن نیروهای انسانی یک جامعه با توجه به صلاحیت‌های علمی، اخلاقی، میزان تلاش و کوشش و بدون توجه به خطوط سیاسی و گروهی و جناحی، شناخته و به کار گرفته شوند و مسیر رشد و ترقی را طی کنند تعریف کرد.

دکتر جواد صالحی استاد دانشگاه صنعتی شریف، از دیگر حاضران این نشست، تغییر در فرآیندهای جامعه علمی در عین پرهیز از سیاست‌ها و تصمیمات متضاد و دفعی را یکی از عوامل پیشرفت دانست. ایشان علم را به دو دسته تقسیم نموده بخش اول، علم دفاعی که همان آموزش است؛ یعنی، یادگیری و کسب دستاوردهای دیگران و بخش دوم، علم تهاجمی است که با پژوهش همراه است و ماهیت علم هم با همین بخش سرو کار دارد.

این برنامه همه هفته شنبه‌ها ساعت ۲۰/۳۰ یا ۲۱/۳۰ از شبکه چهار سیما به صورت زنده پخش خواهد شد.

چکیده مقاله

نقشه راه طراحی الگوی اسلامی ایرانی پیشرفت

و سوگیری‌های ضروری در راستای ترسیم «نقشه راه طراحی الگوی اسلامی ایرانی پیشرفت». در این مقاله، تعریف مبسوطی از الگوی اسلامی- ایرانی پیشرفت برای کمک به فهم مشترک از آنچه مقصود نهایی این تلاش است، ارائه و توضیح داده شده است؛ سپس به تعریف «نقشه راه» و انتظاری که از آن می‌رود پرداخته و ساختار آن را در یازده بخش تبیین کرده است. تعریف الگو، فرآیند و مراحل تولید الگو، نقاط کلیدی، اصول حاکم، پیش‌نیازها، زمان، شیوه، مسئول اجرا، امکانات، فرایند اعتباربخشی و چگونگی تصویب، سرفصل‌هایی است که از منظر این مقاله باید در «نقشه راه» پیش‌بینی گردد. البته این مقاله، بیش از همه، به مراحل ۴ گانه طراحی الگوی اسلامی ایرانی پیشرفت پرداخته و سازمان و فرآیند هر مرحله را توضیح می‌دهد. اصول ایجابی و سلبی حاکم بر طراحی الگو و اقتضات و لوازم آن نیز در این مقاله مورد بررسی قرار گرفته است.

این مقاله به قلم حجت الاسلام دکتر علی ذوملع، استادیار پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی نگاشته شده و در نخستین کنفرانس «الگوی اسلامی ایرانی پیشرفت، نقشه راه طراحی و تدوین الگو» ارائه شده است.

نگارنده معتقد است: طراحی، تولید و تدوین الگوی اسلامی ایرانی پیشرفت، یک گام جهشی در مسیر تعالی ایران اسلامی است. طراحی الگوی متفاوت بنا الگوهای رایج توسعه، بر اساس مبانی و ارزش‌های اسلامی و متناسب با شرایط و امکانات و نیازهای بومی با ابتکار و تفکر ایرانی، زیربنای ترین و بزرگ‌ترین ایده‌های است که به ابتکار رهبر فرزانه و دوراندیش انقلاب اسلامی مطرح شده و اکنون مسیر راهبری آن نیز مشخص شده است. قطعاً این کار سترگ، بدون تلفتی مشترک نخبگانی از الگو و ترسیم نقشه راه روشن و توافق بر سر آن، نمی‌تواند به سرانجام مطلوب برسد. این مقاله، پیشنهاد اولیه‌ای است برای محورهای

دکتر واعظ زاده تأکید کرد:

تکمیل چرخه‌های نوآوری، راه حل افزایش کیفیت و کاهش قیمت کالا و خدمات

رییس شورای عالی و مرکز الگوی اسلامی ایرانی پیشرفت با تأکید بر ضرورت ارتقای کیفیت و کاهش قیمت کالا و خدمات برای فائق آمدن بر مشکلات ناشی از تحریم‌های اقتصادی، تکمیل چرخه نوآوری کالا و خدمات را گامی ضروری در این زمینه عنوان و بر ضرورت حمایت دولت از این چرخه‌ها در قالب کانون‌های هماهنگی دانش و صنعت تأکید کرد.

دکتر صادق واعظ‌زاده که در شانزدهمین کنگره همکاری‌های دولت، دانشگاه و صنعت برای توسعه ملی سخن می‌گفت، اظهار داشت: در شرایط حاضر، کشور با فشار تحریم اقتصادی و تورم زیاد مواجه است. مقابله با تحریم و تورم راه‌حل‌های اقتصادی متعددی دارد که اهرم‌های اصلی آن در اختیار دولت و مدیران ارشد اقتصادی است.

وی خاطر نشان کرد: اتخاذ سیاست‌های پولی انقباضی و خودداری از تزریق پول به اقتصاد، باز کردن مسیر برای سرازیر شدن پول‌های سرگردان به سوی تولید، اصلاح سازوکار و سیستم مالیاتی و کمک مؤثر به اقشار نیازمند از جمله این راه‌حل‌ها است.

واعظ زاده افزود: تحریم اقتصادی، کیفیت کالا و خدمات مورد نیاز مردم را کاهش می‌دهد زیرا از یک طرف با کمبود کالا و خدمات مطلوب مشتری، راه برای کالاهای بی کیفیت خارجی و داخلی باز می‌شود و از طرف دیگر کمبود کالا موجب افزایش مداوم قیمت‌ها یعنی تورم می‌شود؛ بنابراین افزایش کیفیت کالا و خدمات و کاهش هزینه تمام شده آن‌ها یک راه حل مقابله همزمان با تحریم و تورم است.

واعظ زاده تصریح کرد: این راه حل با وضع استانداردهای لازم و اعمال آن‌ها، تسهیل دسترسی تولید کنندگان به منابع پولی و انجام پژوهش‌های کاربردی امکان‌پذیر است. در شرایطی که کشور با مشکل تحریم و تورم مواجه است، مهمترین هدف پژوهش‌های کاربردی در کشور باید افزایش کیفیت کالا و خدمات و کاهش قیمت آن‌ها باشد.

وی با بیان این که افزایش کیفیت کالا و خدمات ایرانی به جایگزینی آن‌ها با نمونه خارجی و در واقع پر کردن جای تحریم‌ها کمک می‌کند، خاطر نشان کرد: کاهش قیمت تمام شده نیز یک راه حل تورم موجود است که به حد کم سابقه‌ای رسیده است.

استاد دانشگاه تهران در عین حال تأکید کرد: پژوهش‌های کاربردی در صورتی مفید واقع می‌شود که با شناخت دقیق از بازار و خواست مشتری و نیازمندی‌های فرآیند و خط تولید کالا و خدمات انجام شود بنابراین مشارکت تولید کننده و فروشنده و مصرف کننده کالا و خدمات در مساله‌یابی و تعریف موضوع پژوهش‌های کاربردی ضروری است.

صنعتی در طول زمان و به طور طبیعی شکل گرفته است، تصریح کرد: در کشور ما در مورد هر محصول، خیلی از حلقه‌های این چرخه وجود دارد اما به صورت یک زنجیره در نیامده‌اند و با هم کار نمی‌کنند؛ لذا محصول کار یک حلقه به حلقه دیگر منتقل نمی‌شود و نتیجه پژوهش به بازار نمی‌رسد و تولید علم در معیشت مردم تأثیر لازم را ندارد.

استاد دانشگاه تهران خاطر نشان کرد: اگر چرخه‌نوآوری کالا و خدمات شکل بگیرد، بازیگران همه حلقه‌ها در تصمیم‌سازی و تصمیم‌گیری هر حلقه سهیم خواهند شد و بر اساس آن، هر حلقه کار خود را با اطلاع و هماهنگی دیگران انجام خواهد داد؛ بنابراین هر حلقه نتیجه کار خود را به دیگری تحویل می‌دهد و علم در کالا و خدمات نفوذ می‌کند و محصولات پر کیفیت‌تر و ارزان‌تر به بازار تحویل می‌شود.

وی افزود: در ایران دولت وظیفه دارد این چرخه‌ها را حول محور کالاها و خدمات مهم کشور شکل بدهد و با حمایت از آن‌ها، به مستقل شدن و خود جوشی آن‌ها کمک کند. دولت باید مواظبت کند در این چرخه‌ها دوباره کاری نشود و حلقه‌های مفقوده تکمیل شود.

عضو مجمع تشخیص مصلحت نظام تصریح کرد: اگر چرخه‌نوآوری برای حدود دویست کالا و خدمات در کشور شکل بگیرد و دولت از آن‌ها حمایت کند، شکل‌گیری این چرخه‌ها در مورد کالاها و خدمات دیگر روند طبیعی به خود خواهد گرفت و محصولات نهایی با کیفیت بهتر و هزینه کم‌تر به دست مصرف کننده خواهد رسید و در نهایت وضعیت تولید در ایران تغییر خواهد کرد.

واعظ زاده خاطر نشان کرد: تا سال ۱۳۸۷ تعدادی از این چرخه‌ها با سرپرستی معاونت علمی و فناوری در قالب کانون‌های هماهنگی دانشگاه و صنعت تشکیل شده که نیازمند حمایت قوی دولت است. دولت در عالی‌ترین سطح باید این چرخه‌ها را تحت نظارت و حمایت بگیرد تا تولید با استفاده از علم و پژوهش در کشور رونق بگیرد و به کاهش تورم و مقابله با شرایط تحریم کمک کند.

وی تصریح کرد: این یک برنامه میان مدت است که باید در کنار تصمیمات فوری لازم برای مهار تورم و مقابله با تحریم به اجرا آید. در غیر این صورت تصمیمات مالی به تنهایی تأثیر ماندگار در مقابله با تحریم و تورم نخواهد گذاشت. کانون‌ها می‌توانند مسائل مربوط به کالا و خدمات خود را تعریف کنند و راه‌حل آن را به مسابقه بگذارند.

استاد دانشگاه تهران خاطر نشان کرد: برای حل مسائل و مشکلات بزرگ کشور مثل آلودگی هوا، اسراف در مصرف انرژی، بیکاری فارغ التحصیلان و تورم نیز جشنواره‌های ملی و معتبر کشور می‌توانند این مسائل را به بحث و بررسی و مسابقه بگذارند و هیات‌های داور علمی و کاربردی، جوایز ارزنده‌ای را به کسانی که راه‌حل‌های عملیاتی و مؤثر پیشنهاد می‌نمایند تقدیم کنند. اگر یک نوآوری بتواند فقط یک درصد از مصرف انرژی در بخش حمل و نقل یا گرمایش یا تولید برق بکاهد سالانه صدها میلیارد تومان به جیب مردم و منابع عمومی و بودجه دولت خدمت کرده است بنابراین اختصاص درصدهای از این صرفه‌جویی به آن اقدامی علاقه‌مند است.

معرفه کتاب

توسعه و تضاد

ویراست هشتم کتاب توسعه و تضاد، به قلم دکتر فرامرزی رفیع پور، استاد جامعه شناسی دانشگاه شهید بهشتی در ۶۰۲ صفحه در سال جاری در اختیار علاقه مندان قرار گرفته است. این کتاب که برای اولین بار در سال ۱۳۷۷ منتشر شد، پژوهشی درباره مسائل اجتماعی ایران و انقلاب اسلامی است. پژوهنده در این کتاب، ضمن تحلیل ساختار اجتماعی - فرهنگی ایران، کوشیده است نشان دهد که اقدامات مربوط به مدرنیزه کردن و به اصطلاح توسعه، تضادهای اجتماعی را، هم در زمان شاه و هم در شرایط کنونی فراهم آورده است. کتاب، در چهار بخش با این عناوین تدوین

خبرمرکز

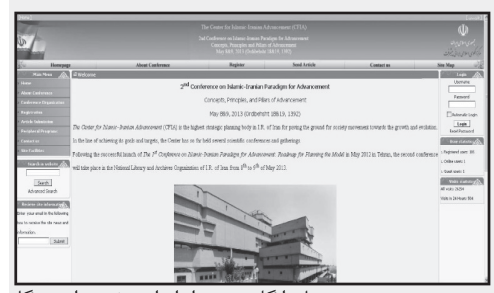
شده است: ۱- پیدایش انقلاب: تئوری های تبیین کننده پیدایش انقلاب، مدل تبیین، کوشش در جهت تبیین انقلاب اسلامی ۲- دوران بعد از انقلاب: برخی از قانونمندی های مراحل بعد از انقلاب، شکل گیری قدرت، شرایط رهبران تغییردهنده، جنگ و تاثیر آن بر نظام اجتماعی ۳- تغییرات در نظام اجتماعی ایران بعد از جنگ: تغییر در سلسله مراتب قدرت در سال ۱۳۶۸، مسائل نظام اجتماعی ایران بعد از ۱۳۶۸، نابرابری اجتماعی در ایران، فرایند تبدیل ثروت به ارزش در ایران و تاثیر آن بر روی ارزش های دیگر، پیامد نابرابری درآمد: انحراف و فساد اجتماعی، تغییر کارکرد دین، پیامد نابرابری تحصیلات، پیامد نابرابری، تغییر ارزش ها و مشروعیت نظام و ... ۴- نتیجه گیری: توسعه اسب ترویا، عواقب توسعه و نابرابری در آینده.

دعوت از اندیشمندان، متخصصان و صاحب نظران بین المللی برای سخنرانی در دومین کنفرانس الگوی اسلامی ایرانی پیشرفت

دکتر هادی اکبرزاده، دبیر دومین کنفرانس الگوی اسلامی ایرانی پیشرفت با اشاره به دعوت از اندیشمندان، متخصصان و صاحب نظران بین المللی برای سخنرانی در دومین کنفرانس الگوی اسلامی ایرانی پیشرفت افزود استفاده از دانش و تجارب اندیشمندان و متخصصان خارجی در تهیه و تدوین الگو از ابتدای تاسیس مرکز الگوی اسلامی ایرانی پیشرفت همواره از سوی مسئولان مرکز مدنظر بوده است. عبارات دیگر هم نگاه به داخل و ظرفیت های ملی و هم نگاه به بیرون و بررسی ظرفیت ها و تجارب بشری در سطح بین المللی برای تدوین الگو باید بکار گرفته شود. این درست است که ما نقد جدی به الگوهای غربی و شرقی داریم، اما از رهیافت ها و دستاوردهای آنها در مسیر رشد و توسعه هم نباید غفلت کنیم و چشم ببوشیم. رئیس اندیشکده علم مرکز الگوی اسلامی ایرانی پیشرفت افزود در مقطع تاریخی کنونی، بشر به گونه قابل توجهی به انباشت تجربه و دانش جهانی در زمینه های گوناگون دست یافته و با فناوری اطلاعات امکان اشتراک آنها سهل و آسان شده است. بنا بر این بجا لازم است که از این علم، اندیشه و تجارب

بین المللی استفاده کنیم. البته مبانی، جهان بینی و چارچوب اندیشه و تفکر ما و نیز نحوه تعامل و بهره برداری از علم بشری همان است که اسلام به عنوان کامل ترین مکتب الهی معین نموده است. لذا در جلساتی که با حضور اعضای کمیته کنفرانس در محل مرکز الگوی اسلامی ایرانی پیشرفت برگزار شد، مقرر گردید در دومین کنفرانس الگوی اسلامی ایرانی پیشرفت از برخی اندیشمندان، متخصصان و صاحب نظران خارج از کشور که دارای سوابق علمی، تخصصی یا مدیریتی و اجرایی موفق در زمینه پیشرفت می باشند، برای سخنرانی دعوت به عمل آید. وی افزود خوشبختانه بررسی های مختلفی در مرکز الگوی اسلامی ایرانی پیشرفت برای شناسایی اندیشکده های مختلف مربوط به توسعه و پیشرفت در برخی از کشورهای دنیا انجام شده است. لذا تلاش می شود حتی الامکان شخصیت های دعوت شده از این مراکز فعال باشند. امید است این دعوت و حضور اندیشمندان و متخصصان بین المللی مقدمه ای برای برقراری ارتباطات علمی بین المللی با آنها و مراکز مربوط خارجی در آینده نزدیک باشد.

راه اندازی وبگاه دومین کنفرانس الگو به زبان انگلیسی

با توجه به آنکه بر اساس مصوبات کمیته اجرایی دومین کنفرانس الگوی اسلامی ایرانی پیشرفت، مقرر شد از برخی اندیشمندان و صاحب نظران خارج از کشور که دارای سوابق علمی، تخصصی یا مدیریتی و اجرایی موفق در زمینه پیشرفت می باشند، برای سخنرانی در این کنفرانس دعوت به عمل آید، وبگاه دومین کنفرانس الگو به

نظام اداری کشور نیازمند بازنگری کلان و اصلاح است

دکتر سید حسین ابطحی، استاد مدیریت دانشگاه علامه طباطبایی در برنامه تلویزیونی پیشرفت ایران در خصوص لزوم توجه به نظام شایسته سالاری و اصلاح نظام اداری کشور گفت: نظام اداری آن گونه مطلوب نیست که بتواند اهداف مدنظر الگو را محقق کند، بنابر این باید از اکنون به فکر اصلاح مشکلات اداری باشیم. وی در ادامه به برخی مشکلات موجود در ادارات اشاره کرد و گفت: هنوز خدمات الکترونیکی به حداکثر توان خود نرسیده و حضور ارباب

رجوع باید به حداقل برسد. دومین مشکل نیز قوانین دست و پاگیر و بعضاً متناقض است. مشکل سوم فرآیند انجام کارهاست که نیاز به اصلاح دارد. در مهندسی روش ها باید مراحل کوتاه و بهینه شود. ساختار قدیمی اداری نیز مشکل چهارم است. سیستم های حقوق و دستمزد هم باید اصلاح شود. برنامه تلویزیونی پیشرفت ایران شنبه ها همه هفته ساعت ۲۰/۳۰ یا ۲۱/۳۰ از شبکه چهارم سیما پخش می شود.

سند استراتژی بخش معدن تهیه شد

نخستین سند استراتژی بخش معدن کشور پس از ۵ سال تلاش کارشناسان و مسئولان وزارت صنعت، معدن و تجارت در همایش و نمایشگاه فرصت های سرمایه گذاری در معدن و صنایع معدنی ایران در دی ماه ۱۳۹۱ ارائه شد. این سند در محورهای اکتشاف، بهره برداری و استخراج با نگاه توسعه صنایع معدنی و جذب سرمایه گذاری های داخلی و خارجی تدوین شده است.

معرفه پایان نامه و رساله

تدوین الگوی مدیریت اثربخش نهادهای دینی: مطالعه موردی مسجد

این رساله دکتری توسط آقای رسول عباسی در دانشکده مدیریت دانشگاه تهران نگاشته و در اسفند ماه ۱۳۸۹ به پایان رسیده است. سؤال اساسی در این رساله عبارت است از این که «مدیریت اثربخش مسجد دارای چه عوامل و عناصری است و ارتباط بین این عناصر از چه الگویی پیروی می کند؟». در این رساله، به منظور تدوین الگوی تحقیق از مطالعه منابع دینی - اسلامی خصوصاً آیات و روایات، منابع علم مدیریت، جامعه شناسی، روان شناسی دین، مدیریت اسلامی، منابع فقهی مسجد، بررسی تطبیقی در حوزه مطالعات سازمان های داوطلبانه و دینی از کشورهای دیگر و فئونی همچون مصاحبه اکتشافی، مشاهده و نظرخواهی دلفنی از متخصصان استفاده شده است. در این الگو یازده بعد در پنج حوزه ورودی، فرآیند، خروجی، پیامد خروجی و عناصر محیطی شناسایی شده است. بعد ورودی عبارتند از: شایستگی های امام مسجد، شایستگی های فعالان، شایستگی های

جماعت (مأمومین) و منابع (منابع مالی، مادی و اطلاعات). حوزه فرآیند، بعد اقدامات و حوزه خروجی ها، ابعاد تنوع و کیفیت برنامه ها و خدمات را شامل می شوند. جذب حداکثری، تحول و تعالی، حوزه پیامد خروجی را تشکیل می دهند. عناصر محیطی نیز در برگیرنده سازمان های محیطی و بافت محلی است. در ساخت مدل تحلیلی، از روش مفهوم سازی عملی مجزا استفاده شده است؛ یعنی، هر بعد اصلی در ابتدا به چند مؤلفه، و سپس هر مؤلفه به چند شاخص تجزیه می شود. این تحقیق از نظر جهت گیری تحقیق، بنیادی؛ فلسفه تحقیق، اثبات گرا؛ رویکردهای تحقیق، استقرایی؛ استراتژی تحقیق، پیمایشی (دلفنی)؛ اهداف تحقیق، اکتشافی؛ و از نظر افق زمانی، مقطعی می باشد. لازم به ذکر است که این رساله به صورت کتابی با عنوان «الگوی مدیریت اثربخش مسجد» توسط پژوهشگاه حوزه و دانشگاه در سال جاری منتشر شده است.

بین المللی

مؤسسه توسعه معاصر روسیه Institute of Contemporary Development (INSOR)

مؤسسه توسعه معاصر روسیه، برای متحد کردن سرمایه فکری کارشناسان برجسته این کشور، توسعه خط مشی ها، و ارائه پیشنهادهای مهم برای آینده روسیه تاسیس شد. این مؤسسه دانشگاهیان، همکاران و رهبران دولتی روسیه و جهان را در بحث های خود به خدمت می گیرد تا راهی به سوی ایجاد جامعه جدید روسی باشد. این مؤسسه نشست ها و همایش های تخصصی را راه اندازی و هدایت می کند و تلاش می نماید تا پژوهش های مستقلی را انجام دهد و محیطی برای تبادل نظر مهیا سازد. مباحث و تحقیقات مؤسسه، در قالب پیشنهادهای عملی و مبتکرانه برای رئیس جمهور و دولت روسیه و علاوه بر آن، به

صورت موضوعات اطلاعاتی و تحلیلی برای عموم مردم تنظیم و ارائه می شود. مأموریت مؤسسه، سهولت بخشیدن به ارتباطات سیستماتیک بین دولت و جامعه کارشناسی روسیه است. با انجام چنین کاری، مؤسسه در حال ایجاد و حمایت از ابتکار عمل ها برای بهبود کیفیت زندگی در روسیه از طریق دولت و جامعه است. ارزش های کلیدی مؤسسه توسعه معاصر روسیه به شرح زیر است: ۱- تعهد به بحث عمومی باز، پاسخگو و دانشگاهی ۲- اعتماد به تحقیقات و تحلیل های صحیح و بی طرفانه علمی ۳- راه حل ها و پیشنهادهای مؤثر و عملی ۴- رعایت استقلال و بی طرفی دقیق